

หลักสูตรฝึกอบรม อบรมให้ความรู้ เรื่องการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ จำนวน 3 ชั่วโมง

ความเป็นมา

ปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์เป็นปุ๋ยชีวภาพที่ได้จากการนำจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์มาผ่านกระบวนการหมักร่วมกับวัสดุอินทรีย์ เช่น เศษพืช เศษอาหาร กากน้ำตาล หรือวัตถุดิบธรรมชาติอื่น ๆ จุลินทรีย์เหล่านี้จะช่วยย่อยสลายสารอินทรีย์ให้กลายเป็นธาตุอาหารในรูปที่พืชสามารถนำไปใช้ได้ง่าย อีกทั้งยังช่วยเพิ่มกิจกรรมทางชีวภาพในดิน ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างดิน ทำให้ดินร่วนซุย อุ่มน้ำและธาตุอาหารได้ดีขึ้น เมื่อพืชได้รับปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์อย่างสม่ำเสมอ จะช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโต เสริมสร้างความแข็งแรงของราก ลำต้น และใบ รวมถึงช่วยลดการสะสมของเชื้อโรคบางชนิดในดิน การทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์มีความสำคัญเนื่องจากช่วยลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดินเสื่อมคุณภาพ และมีต้นทุนการผลิตที่สูง ปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์สามารถผลิตได้เองจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหรือในครัวเรือน ช่วยลดค่าใช้จ่าย เพิ่มมูลค่าให้กับของเหลือทิ้ง และเป็นแนวทางการเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและการเกษตรยั่งยืน ช่วยให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยาวนาน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการช่วยส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน ด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชน จึงได้จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์โดยสามารถบอกขั้นตอนวิธีการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ การนำไปใช้ในครัวเรือนและด้านการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสมรวมถึงประโยชน์ของปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอันจะส่งผลต่อสุขภาพและการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อใช้ทดแทนสารเคมี
2. เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนการหมัก การเก็บรักษา และวิธีการนำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ไปใช้งานกับพืชผักแต่ละชนิดอย่างถูกวิธี
3. เพื่อลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร ซึ่งส่งผลดีต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค

เป้าหมาย

ประชาชนในเขตตำบลทุ่งทอง จำนวน 6 คน

ระยะเวลา

วันที่ 19 มกราคม 2569

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์	ผู้เข้าอบรมเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ และ ประโยชน์ของปุ๋ยน้ำ จุลินทรีย์	- ความหมายของปุ๋ยน้ำ จุลินทรีย์ - ประโยชน์ของจุลินทรีย์ ต่อดินและพืช - วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการทำ ปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์	- วิทยากรบรรยาย ประกอบสื่อ PowerPoint - อธิบายตัวอย่าง การใช้ปุ๋ยน้ำ จุลินทรีย์ใน การเกษตร - เปิดโอกาสให้ผู้ เข้าอบรมซักถาม	1 ชม.	-
2	ขั้นตอนและ วิธีการทำปุ๋ย น้ำจุลินทรีย์	ผู้เข้าอบรมเข้าใจ ขั้นตอนและวิธีการทำ ปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์อย่าง ถูกต้อง	- การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ - ขั้นตอนการผสมและ การหมักปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ - การดูแลรักษาและการ นำไปใช้	- วิทยากรสาธิต ขั้นตอนการทำปุ๋ย น้ำจุลินทรีย์ - อธิบายเทคนิค และข้อควรระวัง	30 นาที	30 นาที
3	ฝึกปฏิบัติการ ทำปุ๋ยน้ำ จุลินทรีย์	ผู้เข้าอบรมสามารถทำ ปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ได้ด้วย ตนเอง	- การผสมวัตถุดิบตาม สูตร - การบรรจุภาชนะและ การหมัก - การนำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ ไปใช้กับพืช	- ให้ผู้เข้าอบรมฝึก ปฏิบัติการทำปุ๋ยน้ำ จุลินทรีย์จริง - วิทยากรให้ คำแนะนำและ ตรวจสอบขั้นตอน - สรุปผลการเรียนรู้ ร่วมกัน	-	1 ชม.

สื่อการเรียนรู้

- เอกสารประกอบการอบรม เรื่อง การทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์
- สไลด์นำเสนอ (PowerPoint) อธิบายความสำคัญ ประโยชน์ และขั้นตอนการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์
- ตัวอย่างปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ ที่หมักสำเร็จแล้ว สำหรับสาธิตให้ผู้เข้าอบรมดูตัวอย่าง
- วัสดุและวัตถุดิบสำหรับการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เช่น เศษผัก ผลไม้ กากน้ำตาล น้ำสะอาด และจุลินทรีย์
- อุปกรณ์ในการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เช่น ถังหมัก ภาชนะผสม ถ้วยตวง ช้อนตวง ไม้คน
- สื่อภาพประกอบ / อินโฟกราฟิก แสดงขั้นตอนการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์

7. วิดีทัศน์สาธิตการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อเสริมความเข้าใจ
8. แบบฝึกปฏิบัติและใบงาน สำหรับให้ผู้เข้าอบรมฝึกทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ด้วยตนเอง
9. กระดานไวท์บอร์ด สำหรับอธิบาย สรุป และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างการอบรม

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการร่วมกิจกรรมและการแสดงความคิดเห็น
2. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 ผ่านกิจกรรม
2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อยร้อยละ 80 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับดีขึ้นไป

หมายเหตุ : หน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

1. ชื่อโครงการ อบรมให้ความรู้ เรื่องการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

1.1 ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

6. ขยายโอกาสการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

6.3 ส่งเสริมการเรียนรู้ระหว่างวัย และการเตรียมความพร้อมสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ผ่านพื้นที่กิจกรรมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันระหว่างคนต่างวัย

3. หลักการและเหตุผล

ปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์เป็นปุ๋ยชีวภาพที่ได้จากการนำจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์มาผ่านกระบวนการหมักร่วมกับวัสดุอินทรีย์ เช่น เศษพืช เศษอาหาร กากน้ำตาล หรือวัตถุดิบธรรมชาติอื่น ๆ จุลินทรีย์เหล่านี้จะช่วยย่อยสลายสารอินทรีย์ให้กลายเป็นธาตุอาหารในรูปที่พืชสามารถนำไปใช้ได้ง่าย อีกทั้งยังช่วยเพิ่มกิจกรรมทางชีวภาพในดิน ส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างดิน ทำให้ดินร่วนซุย อุ่มน้ำและธาตุอาหารได้ดีขึ้น เมื่อพืชได้รับปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์อย่างสม่ำเสมอ จะช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโต เสริมสร้างความแข็งแรงของราก ลำต้น และใบ รวมถึงช่วยลดการสะสมของเชื้อโรคบางชนิดในดิน การทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์มีความสำคัญเนื่องจากช่วยลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดินเสื่อมคุณภาพ และมีต้นทุนการผลิตที่สูง ปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์สามารถผลิตได้เองจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหรือในครัวเรือน ช่วยลดค่าใช้จ่าย เพิ่มมูลค่าให้กับของเหลือทิ้ง และเป็นแนวทางการเกษตรที่ปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและการเกษตรยั่งยืน ช่วยให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยาวนาน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการช่วยส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักการนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน ด้วยการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชน จึงได้จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์โดยสามารถบอกขั้นตอนวิธีการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ การนำไปใช้ในครัวเรือนและด้านการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสมรวมถึงประโยชน์ของปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอันจะส่งผลต่อสุขภาพและการดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพต่อไป

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ เรื่องการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน โดยสามารถจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของครัวเรือน จัดทำรายงานข้อมูลรายรับ รายจ่ายในครอบครัว เพื่อได้รับรู้การใช้เงินของครอบครัว รู้ว่าครอบครัวกำลังใช้เงิน

ในการจัดทำอะไรไปบ้างในแต่ละเดือน และในแต่ละเดือนมีเงินเหลือเท่าไรหรือมีเงินพอใช้หรือไม่ รู้จักการใช้เงินให้เป็นประโยชน์มากที่สุดอันจะส่งผลให้การดำเนินชีวิตในอนาคต เป็นคนที่มีคุณภาพต่อไป

4. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมรู้จักการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อใช้ทดแทนสารเคมี
2. เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนการหมัก การเก็บรักษา และวิธีการนำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ไปใช้งานกับพืชผักแต่ละชนิดอย่างถูกวิธี
3. เพื่อลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร ซึ่งส่งผลดีต่อสุขภาพของผู้ผลิตและผู้บริโภค

5. เป้าหมาย

- ประชาชนในเขตตำบลทุ่งทอง จำนวน 6 คน

6. วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
1.ประชุมชี้แจง 2.เขียนโครงการเสนอ โครงการและอนุมัติ 3.จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ ใช้ในโครงการ 4.จัดเตรียมสถานที่ 5.ลงมือปฏิบัติตาม แผนงานของโครงการ 6.สรุปผล/ประเมินผล/ รายงานผล	1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วม โครงการ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำบัญชี ครัวเรือน 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วม โครงการสามารถจัดทำ บัญชีรายรับ-รายจ่ายของ ครัวเรือนได้	ประชาชนใน เขตพื้นที่ตำบล ทุ่งทอง	จำนวน 6 คน	ศาลา อเนกประสงค์ บ้านคลองสุขใจ หมู่ 10 ตำบลทุ่งทอง อำเภอทรายทอง พัฒนา จังหวัด กำแพงเพชร	วันที่ 19 มกราคม 2569	2,400 บาท

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2569 แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้
ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบดำเนินงาน เพื่อเป็น
ค่าใช้จ่ายจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ไตรมาส 1-2 รหัสงบประมาณ 2033433200500200000 รหัสกิจกรรมหลัก
20334690003200000 แหล่งของเงิน 6911200 งบประมาณที่ได้รับ 2,400 บาท (สองพันสี่ร้อยบาทถ้วน)

7.1 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	6 คน x 25 บาท x 1 มื้อ	เป็นเงิน	150 บาท
7.2 ค่าวัสดุ		เป็นเงิน	2,250 บาท
		รวมเป็นเงินทั้งสิ้น	2,400 บาท

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค. พ.ศ. 2568)-	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค. พ.ศ.2569)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย. พ.ศ. 2569)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย. พ.ศ. 2569)
โครงการอบรมให้ความรู้เรื่องการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์	-	7.1 ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม เป็นเงิน 150 บาท 7.2 ค่าวัสดุ เป็นเงิน 2,250 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,400 บาท		-

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นายรันทม โตโทน ครู ศกร.ตำบลทุ่งทอง

10. เครือข่าย

1. ผู้นำชุมชนในเขตตำบลทุ่งทอง

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

- การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
- การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
- พัฒนาอาชีพระยะสั้น
- พัฒนาอาชีพแบบขั้นเรียน

12. ผลลัพธ์ (Out come)

ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

13. ดัชนีตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

- ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมให้ความรู้ เรื่องการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ จำนวน 6 ราย

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

ร้อยละ 80 ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครอบครัวมีการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- แบบประเมินความพึงพอใจ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายรันทม โตโทน)

ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ

(นายรัชพงษ์ บุพศิริ)

ตำแหน่ง ครู

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสาวจิรัญฐญารัตน์ มงคลธณารัฐ)

ผู้อำนวยการ สกร. ระดับอำเภอทรายทองวัฒนา

กำหนดการโครงการอบรมให้ความรู้ เรื่องการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์

วันที่ 19 มกราคม 2569

สถานที่ ศาลาอเนกประสงค์บ้านคลองสุขใจ หมู่ 10

ตำบลทุ่งทอง อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

วันที่ 19 มกราคม 2569

เวลา 08.00 – 08.30 น.	ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมโครงการ
เวลา 08.30 – 09.00 น.	พิธีเปิดโครงการฯ กล่าวต้อนรับและชี้แจงวัตถุประสงค์ของโครงการ
เวลา 09.00 – 10.30 น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง - หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ความสำคัญและประโยชน์ของปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์
เวลา 10.30 – 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
เวลา 10.45 – 11.30 น.	วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง - วัสดุ อุปกรณ์และขั้นตอนการทำปุ๋ยน้ำจุลินทรีย์
เวลา 11.30 – 12.00 น.	สรุปผลกิจกรรมและตอบข้อซักถาม/แสดงความคิดเห็น กล่าวปิดโครงการ

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม